

AKO 13

AKDENİZ OPERA ve BALE KULÜBÜ KÜLTÜR - SANAT DERGİSİ / 19-20

Mediterranean Opera and Ballet Club Culture and Art Magazine

Fiyatı: 7 TL.

K.K.T.C. Fiyatı: 12 TL.

**NATALIA
GUTMAN'LA**

**MERSİN'DE
BİR HAFTA**

LEYLA GENCER

ve **GIUSEPPE VERDI**

MERSİN İÇİN ÇOK ÖZEL
VE ANLAMLI BİR PRÖMİYER

**MADAM
BUTTERFLY**

Kızının Gözüyle
Emmerich Kálmán

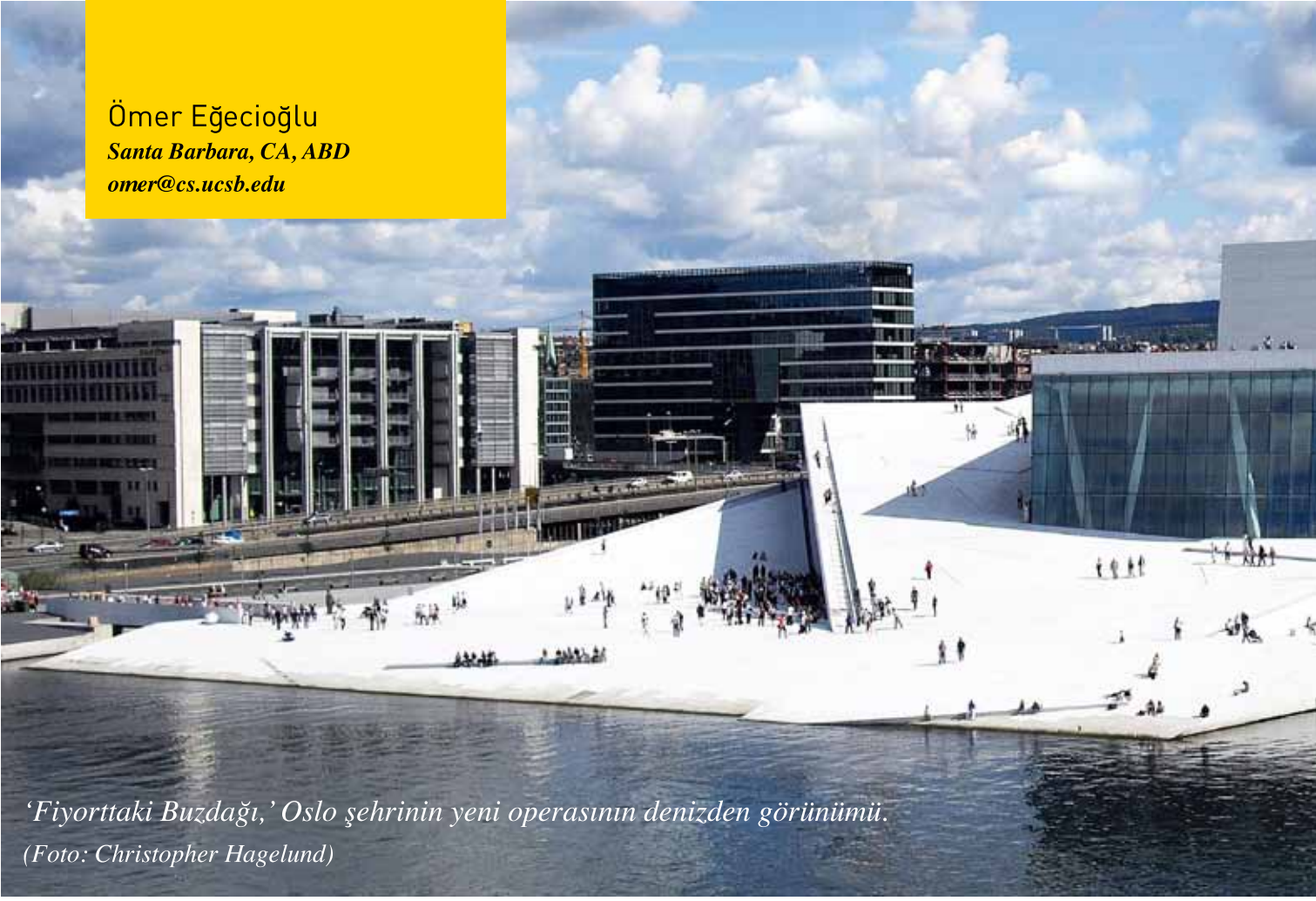
**Emmerich Kálmán,
Through His
Daughter's Eyes**

Fiyorttaki Alımlı Buzdağı:

Yeni Oslo Opera Evi

Kapak Görseli: Natalia Gutman

Ömer Eğecioğlu
Santa Barbara, CA, ABD
omer@cs.ucsb.edu

'Fiyorttaki Buzdağı,' Oslo şehrinin yeni operasının denizden görünümü.
(Foto: Christopher Hagelund)

Fiyorttaki Alımlı Buzdağı: Yeni Oslo Opera Evi

2011-12 akademik yılında geçici olarak İsveç'in Göteborg şehrinde oturduğum için oldukça yakın olan Oslo'ya gidip yeni yapılmış opera evini görmek ve operanın yeni direktörü Per Boye Hansen'le AKOB için bir söyleşi yapmak istedim. Hansen'le yaptığım söyleşiyi gelecek bir AKOB sayısında sizinle paylaşacağım. Bu yazımda ise yeni opera evi hakkındaki izlenimlerim yer alıyor. Fiyortları ile ünlü Norveç'in başkentinde takma adı 'Fiyorttaki Buzdağı' olan bu opera binası gerçekten de şaşırtıcı bir mimariye sahip.

Detaylara geçmeden önce size birkaç sayı vereyim: Norveç parlamentosunda yirmi seneyi aşan tartışmalar sonucunda yapılmasına karar verilen kompleksin maliyeti dudak uçuklatan bir meblağ: 500 milyon Avro! Beş yıl süren inşaatın sonra yeni opera binasının hizmete girmesi ise 2008 yılında

gerçekleşmiş. Toplam kullanılabilir alan 49000 metrekare, oda sayısı 1100. Opera ve Bale'nin bütçesinin %75'i devlet tarafından karşılanıyor. Bu yepyeni çatı altında 2010 yılında sahnelenen gösteri sayısı 413.

Bana opera binasını büyük bir nezaketle özel rehberim olarak gezdiren ve detaylı bilgiler veren kişi Lene Jacobsen oldu. 2006 senesinden beri Norveç Operası'nda Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü olan Jacobsen iki seneye yakın bir zaman Oslo'nun eski opera evinde çalıştıktan sonra bu yeni mekana taşınmış olmaktan çok mutlu. Her iki ortamda da deneyimli bir eleman olarak bana eski ve yeni opera binalarının arasındaki farkları açıkladı. Beni gezdirirken opera binası, Norveç Opera ve Balesi'nin tarihçesi ve yeni opera binasının özellikleri üzerine bilgilendirdi.

Bu gezi için Oslo şehir merkezinden yeni opera binasına doğru yürürken sokakta bir Norveçli gence yol sordum. Boyacı olduğunu ve bir şirkete iş mülakatına gitmekte olduğunu söyleyen bu nazik genç, yaya olarak bana eşlik ederek opera binasının yakınına kadar getirdi. Yeni Opera'ya da şimdiye kadar üç kez gitmiş olduğunu söyledi. Sokakta rastlamış olduğum ve operaya özel bir merakı olduğunu sanmadığım bir gencin daha yeni bitmiş olan operaya birkaç kez gelmiş olması ne kadar güzel bir şey diye düşündüm.

Yeni ve eski opera

Yeni bir Opera evi yapılıp yapılmaması üzerine tartışmalar Norveç parlamentosunda yirmi seneyi aşkın bir süre devam ederken Opera ve Bale, Oslo'nun şehir merkezinde Youngstorget'te Folketeatret (Halk Tiyatrosu) olarak bilinen binada hizmet verdi. Parlemtodaki tartışmaların bu kadar zaman almasının nedenlerinden biri Norveç'in bir operabale ülkesi olarak çok genç ve deneyimsiz olması. İsveç ve Danimarca gibi komşu ülkelerle karşılaştırılınca Norveç'in opera tarihi çok gerilere gitmiyor. Örneğin Stockholm'deki Drottningholm Opera evinin inşa edildiği yıl 1762. Üstelik bu salon günümüzde de çalışır halde ve restore edilmiş olan orijinal sahne arkası makinaları ile hizmet vermeye devam ediyor.

Düşünün ki Norveç Operası'nın kuruluşu ancak 1957 yılında gerçekleşmiş. Bu girişimin önderliğini yapan ve ilk yöneticisi olarak görev alan kişi ise Norveçli ünlü Wagner sopranosu Kirsten Flagstad.

Eski opera evi Folketeatret'in sinema/tiyatro salonu olarak inşa edilmesi 1930'ların başına rastlıyor. Bir süre sonra yer sıkıntısı çekildiği için Bale'nin buradan ayrılarak şehrin başka bir yerine taşınması gerekti. Eski operada sahne 4. katta, ressamın atelyesi ise 11. kattaydı. Marangozlar 7. katta, dekor ve sahne ekibi ise giriş katında çalışıyorlardı. Asansörler küçük olduğu gibi zaten deposuz olan binada bir gösteriye kısa zaman içinde hazırlanmak çok zordu. Buna ek olarak büyük bir sorun da salonun akustiğinin, yapılışı itibarıyla opera için yetersizliğiydi. Sahne için gerekli mekanik aletler basit halatlardan ibaretti. Yeni opera evinde ise bunlar teknolojinin en yeni ürünleri, dolayısıyla aradaki lojistik fark çok büyük.

Yapılış tarihi

Kuruluş nispeten geç olsa da Norveç Opera ve Balesi dünya sahnesine büyük bir atılım yaparak çıkıyor. Herşeyden önce opera binası muhteşem bir mimariye sahip. Bu yapı için hiç bir masraftan kaçınılmamış. Opera-bale ve klasik müziği aynı çatı altında birleştiren kuruluşun seçkin ve uluslararası bir sanatçı ve idari kadrosu var. Norveç devletinin de bu kuruluşu desteği tam.

Yeni opera binasının temeli 2003 yılında atıldı, bina 4 Nisan 2008 tarihinde devlet başkanları, krallar ve kraliçelerin katıldığı büyük bir gala ile açıldı. En muhteşem görüntü ise galanın ertesi günü opera binası halka açıldığında idi. O gün 30000 kişi gelerek binanın damında yürüdü. Evet, yeni opera binasının damında yürüyebiliyorsunuz! Yirmi seneyi aşkın didişmeden, üstelik mimari olarak da değerli olup olmadığı üzerindeki tartışmalardan sonra yapının halkın büyük ilgisini çektiği kesin. Sadece birkaç ay içinde yeni opera evi Norveç'in en çok ziyaret edilen turistik yeri oldu. Bu beklenmeyen bir gelişmeydi.

'Fiyorttaki Buzdağı' yeni opera evine verilen ilk isim ama artık bir klişe haline gelmiş. Yapının üzerinde yürürken insanın otomatik olarak kar ve buz, doğanın gücünü ve güzelliğini düşünmesi, hayrete düşmesi yapının alışılmadık mimarisinden kaynaklanıyor.

Halka açık mimari

Opera çalışanlarının mekanı güzeller güzeli bir bina, şehir ve çevreyle entegre, kendi başına bir sanat eseri olan, hem de park ve meydan işlevi olan bir yapı. Performans aralarında insan kendisini neredeyse bir akvaryumda sanıyor. Dışarıdan içeriye bakıldığı gibi içeriden de dışarıya bakıp gezenleri seyredebiliyorsunuz. Hava karardıği zaman

**Ömer Egecioğlu ve
Norveç Opera'nın
direktörü Per Boye
Hansen. Ortada
operanın Basın ve
Halkla İlişkiler Müdürü
Lene Jacobsen.
(Foto: Espen Aaeng)**

binanın ışıkları şehir için süslü bir lamba gibi. Binanın damında yürünebildiği gibi, bir anıt, bir sanat eseri olarak da büyük çekiciliği var. Mimarların kullandığı malzemeler oldukça basit, kesilmiş mermer, cam, meşe ve çimento.

Operanın ferah, dışarı dönük ve davetkar bir yapıya sahip olması, Norveçli mimar Tarald Lundevall ve Snøhetta şirketinin başta gelen fikirlerinden. Üzerinde yürünebilir dam, sonra binanın kalbi olan ana gösteri salonu, atelyeler, sahne arkası, vbg. Bina özellikle yapının dam/terasının özel tasarımı sayesinde insanlardan uzak ve kapalı değil, tam tersine bir park havasında, dışarıdaki ve içerideki insanları birbirine yaklaştıran ortak ve organik bir mekan yaratıyor. Herkesin istediği zaman çıkıp gezebileceği, yemeklerini yiyen, güneş banyosu yapan, Oslo fiyortunu seyreden insanlarla dolu olan bir yapı bu; binanın içi sanat merkezi, dışarıya ise yayalara ait bir park, bir gezinti yeri olarak iş görüyor.

Yeni Oslo opera evi Norveç'te operaya ve sahne sanatlarına sevgiyi geliştirmek için kullanılması düşünülen ve gerçekten de bu amaçla kullanılan inanılmaz bir nimet. Opera dinleyicilerine gelince, genelde yaş ortalamasının düştüğü ve gençlerin bu sanat formuna ilgisinin arttığı gözleniyor. Darısı her ülkenin, her operanın başına. Nispeten yaşlı olan eski operanın müdavimleri yeni operaya da ilgi gösteriyorlar. İyi haber, genç kuşağın oluşturduğu izleyici diliminin gittikçe büyümesi.

Devlet desteği ve 'Fiyort Kent'

Opera ve Bale'nin bütçesinin %75'i Norveç Kültür Bakanlığı tarafından karşılanıyor. Geriye kalan %25 ise özel şirketlerin sponsorluğu, bilet satışları ve opera salonunun özel bazı etkinlikler için kiralanmasından elde ediliyor. Özel şirketlerin sponsorluğu eski operaya oranla çok daha fazla. Yeni operaya Kültür Bakanlığı tarafından yapılan yardım, 2008'den günümüze kadar sürekli artmış olmasına rağmen %75'le bu yükselişin sonu da artık gelmiş oluyor. Bundan sonra operaya düşen, kendi iç düzenlenmesini parasal durumuna göre ayarlayarak daha verimli olmaya çalışmak olacak.

Parlamentoda bu opera binasının yapılması için çoğunluk sağlanabilmesi için oynanan bir politik oyun da projenin bir parçası olarak şehrin uzun yıllardır ihmal edilmiş olan bu eski limanını canlandırma isteği ile operayı birleştirmektir. Oslo'nun bu bölümünün büyük bir kısmı kıydan geçen bir karayolu nedeniyle denizden ayrılmış durumda. Opera binasına ek olarak gerçekleştirilecek yeniden canlandırma projesi ile şehir tekrar sahile açılacak. Opera binası 'Fiyort Kent' adı verilen bu büyük projenin ilk adımı oluyor.

Birkaç sene içinde bu deniz kıyısından geçen karayolu başka yere taşınacak ve böylece ferahlayan kıyı şeridi sayesinde şehrin merkezinden deniz kenarına yürümek mümkün olacak. Bu yapılandırma projesi günümüzde devam ediyor. 2016 yılında

Fuayeden bir görüntü (Foto: Ömer Eğecioğlu)

proje sonuçlandırıldığında operanın yanında parklar, ofisler, mağazalar, bir de yepyeni bir kütüphane binası olacak. Yeni opera şu anda adeta bir ada gibi kendi başına, ama şehirle organik bir bağı olmasına çok az bir zaman var.

İç mimari

Fuayedeki 'Dalga Duvarı' meşe ağacından yapılmış kavisli bir duvar, fuaye ile salon girişini ayıran bir işlevi var. Opera binası yapılmadan önce buradaki deniz kıyısının şekliyle esinlenerek tasarlanmış. Bu kara ile deniz arasındaki sınırı ifade ettiği gibi aynı zamanda da fuayede içeceğiniz kahve ile duvarın öbür tarafında izleyeceğiniz sanat eseri arasında da bir basamak oluşturuyor. Salona yaklaştıkça kullanılan meşe ağacının rengi koyulaşiyor. Binanın içi, dışının beyaz yapısına bir kontrast olmak üzere sıcak ve samimi bir havada planlanmış. Dışarıda güneş gözlüğü takmak gerekiyor, çünkü güneşin mermerden yansımaları gerçekten göz kamaştıran bir ortam yaratıyor.

Ana salonun kocaman bir sahnesi var. Ayrıca ayarlanabilir platformlarla sahne aşağı yukarı oynatılabilir ve çeşitli şekillere sokulabilir. Normal temsiller için genellikle sahnenin sadece bir kısmı kullanılıyor. Operanın açılış gecesinde başlarında kasklarıyla binanın inşaatında çalışan işçiler ve Norveç'in dört bir tarafından gelen temsilciler sahnede birlikte yer almış. Tam 400 kişi. Söyledikleri eser ise Verdi'nin Nabucco'sundan ünlü koro.

Ben sahneyi gezerken çalışanlar sahneyi o akşamki temsil edilecek olan Aida için hazırlıyorlardı.

Opera salonunda ve sahnede kullanılan meşe ağacı çok koyu renkli görünüyor çünkü amonyak ile özel bir işlemden geçirilmiş. Bunun akustik avantajları da var. Salonda müzik dinlemek adeta viyolonsel veya kontrabas gibi bir tahta çalgının içinde oturmak gibi. Kullanılan şekil ise klasik at nali,

dolayısıyla üçüncü balkondan bile sahne yakın görünüyor ve ses kaybı çok az.

Üst balkonlarda oturduğumuz yerden sahne gerçekten yakın ve mükemmel görünüyor. Balkonlarından sahnenin inanılmaz küçük görüldüğü, sesin çok uzaklardan geldiği opera salonlarının da bulunduğu malum. Yeni Oslo operası hiç böyle değil.

Orkestra çukuru bile şekli ve büyüklüğü ayarlanabilir şekilde yapılmış. Üç ayrı değişik forma sokulabiliyor. Böylece nispeten küçük orkestra gerektiren Barok operalardan tam donanımlı Wagner operalarına kadar her çeşit temsil için elverişli. Ana salonda her koltuğun arkasında yer alan ekranlar sekiz dile kadar programlanabilir, örneğin bir İtalyan operanın sözlerini İtalyanca, Norveççe veya İngilizce takip etmek mümkün.

Büyük salon 1400 kişilik. Opera evinde ana salona ek olarak bir Çocuk Tiyatrosu sahnesi bir de Resital Salonu yer alıyor. Çocuk Tiyatrosu'nun kapasitesi 400, Resital Salonu'nun ise 200. Çocuk Tiyatrosu'nun boyutları ve onun da sahnenin ve koltuk düzeninin ayarlanabilir olması burayı Barok operalar için uygun bir mekan yapıyor. 2011-12 sezonunda Çocuk Tiyatrosu'nda Norveçli çocukların çok sevdiği bir çizgi film karakterini konu alan yeni bir müzikal sahneye konmuş. 'Little Brother and Twiglet' adlı bu eser Norveç Opera Çocuk Korosu ve Norveç Müzik Akademisi'nden kompozisyon öğrencilerinin bir ortak çalışması olarak ortaya çıkmış. Her kompozisyon öğrencisi operanın değişik bir bölümünü bestelemiş.

Sahne arkası kocaman bir hangar gibi, burada birçok değişik temsillerin dekorları hazır tutulabiliyor. Dekorlar zaten yapıldıkları atelyelerden sahneye doğrudan taşınabiliyor. Bu arada ressam, terziler, marangozlar ve sahne ekibinin çalıştıkları atelyeler binanın dışı bakan dört bir tarafında yer alıyor. Etrafta dolaşan insanlar içeri bakabiliyorlar yani. Tavana kadar yükselen pencereleri ile bu atelyeler ferah ve iç açıcı. Bodrum katında ya da şehrin başka bir köşesinde yer almıyorlar. Tam tersine bu mekanların hepsi içinde çalışması bir zevk olacak gibi görünen şekilde planlanmış.

Operanın atelyeler ve prova odalarında kullanılan malzeme ana salondan ve fuayeden daha basit seçilmiş. Yani buraları meşe ağacı kaplama değil. Bu hem mali nedenlerle, hem de çalışma ortamlarını daha kullanışlı yapmak amacıyla yapılan bir seçim.

Bünyesindeki uydu sanat eserleri

Operanın fuayesinde buzdan yapılmış gibi görünen ve sürekli renk değiştiren duvarlar tuvaletleri vestiyerden ayırıyor. 'Wardrobe Volumes' adlı bu proje Danimarka-İzlandalı heykeltıraş Olafur Eliasson tarafından yapılmış. Adeta bir eskimo evinin içindeymiş gibi hissediyor insan. Bu, opera evinde yer alan sanat eserlerinden sadece biri. Bir diğeri ise daha önce de

>>

Oslo operaya yaya giriři

(Foto: Ömer Eğecioğlu)

Yeni Oslo operanın şehir tarafından görünüşü. Sağ altta Norveç Operası'nın kurucusu ünlü soprano Kirsten Flagstad'in denize doğru bakan heykeli. (Foto: Ömer Eğecioğlu)

bahsetmiş olduğumuz dam. Damın yapıılışında kullanılan 33000 kocaman mermer taş dev bir bulmaca yaratmış.

Operanın Oslo fiyortu tarafında ve denizin üzerinde, İtalyan heykeltıraş Monica Bonvicini'nin bir heykeli yer alıyor. Paslanmaz çelik ve camdan yapılmış olan 'She Lies' adlı bu yarı batık kalyon, dalgalara uyararak kendi etrafında dönüyor ve her an değişen görüntüler oluşturuyor.

Ana sahnenin perdesi buruşuk alüminyum folyo görüntüsünde. ABD'li sanatçı Pae White'in 'Metafoil' adını verdiği bu eseri izleyicinin bakış açısından metalik, üç boyutlu bir heykel gibi görünüyor oysa bu bir göz oyunu ve derinlik yanılması. Pamuk, yün ve polyesterden dijital yöntemlerle yapılmış olan bu perdede gerçekte kabarıklıklar ve çıkıntılar yok.

Topluluęun yapısı

Bale topluluğu da yeni opera evinde yer alıyor. Daha önce 'Norveç Operası' olan adları da buraya taşındıktan sonraki yeni düzenlemeyle 'Norveç Opera ve Balesi'ne değiştirilmiş. Bu yeni mekanda iki sanat dalı bir araya gelip bir anlamda eşitleniyor. Bundan önce Alman sistemi ile çalışan ve opera direktörünün altında yer alan bale direktörü yerine opera, bale ve müzik direktörleri eşit konumda bulunuyor. Onların üzerinde ise idari genel bir müdür yer alıyor.

Yeni Norveç Opera ve Balesi'nde tam 640 kişi çalışıyor. Buna ek olarak ziyaretçi sanatçılar ve topluluklar da misafir ediliyor. Operanın kadrolu 22 ses sanatçısı ve 100 müzisyenden oluşan bir opera orkestrası var. Buna ek olarak operanın korusu,

çocuk korusu ve bale okulu da aynı binada yer alıyor. Bale 20 ayrı ülkeden gelmiş olan 60 kadrolu dansçıdan oluşuyor. Bu yeni çatı altında toplam olarak 250 kadar sanatçı var. Geriye kalan elemanlar idareci kadro, marangozlar, terziler, ressamlar ve diğer yardımcı personel.

Repertuvar

Repertuvar olarak operanın sunduğu eserler, mimarisinin davetkar özelliklerini müzikte yansıtacak şekilde çok geniş bir yelpazeden seçiliyor. Temel repertuvarda opera, bale ve klasik müziğe ek olarak caz konserleri, rock konserleri, avant-garde gösteriler ve deneysel müzikten örnekler sunuluyor. Tabii çocuk tiyatrosunu ve bale okulunun gösterilerini de unutmamak gerek. Burada amaç özellikle genç kuşağın ilgisini çekecek programlar sunmak. İnsanın opera binasının damında birkaç kere yürüyüp gezdikten sonra binanın yan duvarlarındaki kocaman camlardan fuayedeki izleyicilere ve atelyelerde çalışanlara bakarak 'Acaba içerisi nasıl bir yer?' diye merak etmesi çok olası bir şey.

>>

Yeni Oslo Opera evinin akşamüstü görünüşü (Foto: Rafal Konieczny)

Bilet satışları

Modern opera evlerinden 2005 yılında hizmete giren Kopenhag Opera'ya bakacak olursak, ilk açıldığında bütün dünya basınından ve müzikseverlerden ilgi gören bu kuruluşta üçüncü sezondan itibaren bilet satışlarında düşme görülmüştü. Halkın ilk heyecanı geçtikten sonra işler zorlaşıyor tabii. Yeni Oslo operanın çalışanları da, kuruluşun ilk hizmete girdiği 2008'den beri, başlarına buna benzer bir düşüş, ilgi kaybının yaratacağı bu cins bir felâket gelip gelmeyeceğini beklemeye başlamışlar. Ama benim operayı gezdiğim 2012 yılında, beşinci sezonlarında izleyicilere kapılarını açan kuruluşa gösterilen ilgi azalacağına artıyor. Satılan bilet sayısında da bir düşüş görülmemiş henüz.

Bilet fiyatları öğrenciler için %50 indirimli. Salon da büyük olduğu için fiyatlarda çok değişkenlik var. En ucuz koltuklar 100 NOK, pahalı koltuklar ise 700 NOK'a kadar çıkıyor. Norveç'te 100 NOK bir sinema biletinin ücreti, yani Norveç standartlarına göre bu fiyat oldukça ucuz (2013 itibarıyla 100 NOK ≈ 30 TL). Operanın bütçesinin %75'i Kültür Bakanlığı tarafından ödendiği için, bilet fiyatlarının bütçesi kısıtlı olan vatandaşların da gidebileceği kadar makul olması hedef alınıyor.

Yeni opera ilk açıldığı sene biletlerin %99'unu satmış. Bu inanılmaz bir yüzde! 2010-11 sezonunda ise bu %90'a düşmüş, ama bu da fena sayılmaz. Bütün dünyada olduğu

gibi Norveç dinleyicisi için de en kolay satan gösteriler en popülerler arasından seçilen eserler: La Bohème, Aida, Sihirli Flüt operaları, Kuğu Gölü, Fındıkıran baleleri gibi. Bu nedenle repertuvarda bu cins eserleri tutmak çok önemli, ama aynı zamanda tekdüzeliği önlemek için sunumun da ilginç olmasına özen gösteriyorlar. Sevilen klasiklerin yanısıra Alban Berg'in Lulu'sunun sahneye konulduğu zaman da biletlerin %88'i satılmış. Bu da hiç yabana atılır bir yüzde değil. Öyle anlaşıyor ki, Norveç dinleyicisi klasikleri sevdiği gibi yeni fikirlere ve modern eserlere de açık.

Gösteriden birkaç saat önce indirimli bilet satılıp satılmadığına gelince, bunun avantajlı olup olmayacağı henüz tartışma konusu. Şimdilik, izleyicilerin önceden bilet almasını tercih ediyorlar. Ama kanımca gösteriye bir saat öncesinde gelen izleyici kitlesi ile erken bilet alan ya da abonman biletleri olan kesim tamamen değişik. Örneğin gençlerin çok önceden bilet alması nadir bir olay.

Şimdiden yer sorunu

Yeni Opera binasında 1100 oda var. Benim görmeye vaktim olmayan diğer mekanlar arasında, ses sanatçılarının çalışma odaları ve piyano odaları yer alıyor. Bir de binadaki görevlilerin hepsinin kullanabildiği küçük bir jimnastik salonu var. Yeni operanın misafir topluluklar için kullanılan ve şehrin başka yerinde bulunan depoları da bulunuyor.

Yeni Oslo Opera Evi

Gezimin başında öğrendiğime göre, buraya ilk taşındıklarında yerden bol şey yoktu ama bazı sıkıntılar yaşanmaya başlandı bile. Bu, özellikle ofisler konusunda doğru. Yakın gelecekte iç mimaride bazı değişiklikler yapıp daha fazla ofis alanı kazanma çalışmalarına girişilmiş. Uzun süre önceden planlanmış olmasına rağmen yapılarından diyelim on sene sonra ortaya çıkacak gereksinimlerin hepsini tahmin etmek zor. Yani gerçek hayatın koşulları her zaman kağıt üzerinde görüldüğü gibi değil. Bu, özellikle çalışanların sayısının talebe orantılı olarak artması söz konusu olduğunda doğru ve bu alanda beklenmedik gereksinimler ortaya çıkabiliyor.

Üst düzey yönetim ve gelecek

Operanın yeni yöneticisi Per Boye Hansen'in üzerine aldığı sorumluluk ve kendisinden beklenenler çok büyük. Hansen'den medyada 'Norveç Operası'nın Kurtarıcısı' olarak bahsediliyor. Bunun bir nedeni de, operanın ilk yöneticisi ile yaşanan bazı sorunlar. Yeni sanat direktörünün liderliği Norveç operası için çok önemli bir şey. Daha geniş bir çevrede bilinip, tanınmak istiyorlar doğal olarak, ama dünyanın büyük operalarına kıyasla daha kat edecek çok yolları olduğunu da biliyorlar.

Norveç Opera ve Bale çalışanlarına iyi şanslar, başarılar dileriz.

Not: Bu yazıda, ve bundan önce AKOB dergisinde yayınlanan İsveç'in Göteborg operası üzerine olan yazımda kullandığım "opera evi" ifadesi kulağa yanlış gelebilir. Ama gezdiğim bu kuruluşlar için en uygun terimin bu olduğunu düşünüyorum. 'Opera', 'opera binası', 'opera salonu', 'opera topluluğu', 'opera kuruluşu' bana bu bağlamda yetersiz geliyor. Bu opera evlerini fiziksel yapıları, salonları, ses sanatçıları, müzisyenleri, sahne çalışanları, marangozları, terzileri, makinistleri, idarecileri ve hatta izleyicileri ile, organik bağlarla birbirine bağlanmış bir büyük kültür ailesinin yaşamını sürdürdüğü mekan olarak düşünüyorum.